

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH NOWEFIO NA LATA 2021-2030

ORGANIZACJE ORGANIZACJOM

**Raport z badania organizacji pozarządowych tworzących
infrastrukturę wsparcia sektora pozarządowego
w województwie warmińsko-mazurskim**

Autor: Izabela Jurzyńska

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

Spis treści

Wstęp	3
1. Metodologia badania	4
2. Wyniki badania ankietowego	5
2.1. Charakterystyka respondentów	5
2.2. Działalność organizacji infrastrukturalnych	7
2.3. Wsparcie incydentalne	11
Podsumowanie	15

Wstęp

Badanie, którego wyniki prezentuje niniejszy Raport, zostało przeprowadzone w ramach projektu *ROWOP – Regionalny Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych Woj. Warmińsko-Mazurskiego*, realizowanego przez Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Projekt ten zakłada zwiększenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli organizacji pozarządowych i wzmocnienie potencjału organizacji do realizacji działań, wspierania ich w zarządzaniu organizacjami oraz nabyciu umiejętności planowania strategicznego. Jednym z jego elementów jest badanie sektora pozarządowego ukierunkowane na specyfikę infrastruktury wsparcia w regionie, tworzonej przez organizacje na rzecz innych organizacji.

Na potrzeby badania infrastrukturę wsparcia zdefiniowano jako zasoby organizacji pozarządowych, których główną misją jest wzmacnianie potencjału, stabilności, efektywności oraz niezależności innych podmiotów trzeciego sektora. Organizacje te mogą funkcjonować w różnych obszarach, natomiast łączą je działania ukierunkowane na trzeci sektor, w szczególności w czterech wymiarach funkcjonalnych, tj. informacyjnym, doradczym, materialnym i finansowym. Istotnym aspektem ich funkcjonowania jest również rzecznictwo i reprezentacja interesów organizacji na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym.

Genezę badania stanowią założenia *Wieloletniego Programu Współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2022-2027*, w świetle których organizacje infrastrukturalne powinny dążyć do synergii ich działań na poziomie wojewódzkim. Patronat nad badaniem objęła Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

1. Metodologia badania

Główny cel badania stanowiła *inwentaryzacja zasobów infrastruktury wsparcia, tworzonej przez organizacje pozarządowe funkcjonujące w województwie warmińsko-mazurskim*. Jak już wspomniano we wstępie, do zasobów tych zaliczamy organizacje, które wspierają sektor pozarządowy w sposób stały, w różnych wymiarach, w szczególności w wymiarze informacyjnym, doradczym, materialnym i finansowym, a także w formie rzecznictwa i reprezentacji interesów – dla odróżnienia od wsparcia incydentalnego.

Cele szczegółowe badania są następujące:

1. Identyfikacja organizacji pozarządowych tworzących stałe zasoby infrastruktury wsparcia.
2. Identyfikacja organizacji pozarządowych wspierających III sektor w sposób incydentalny.
3. Określenie form wsparcia sektora pozarządowego prowadzonych aktualnie przez organizacje infrastruktury wsparcia.
4. Zdefiniowanie potrzeb organizacji infrastrukturalnych w kontekście budowania synergii działań na poziomie wojewódzkim.

Inwentaryzacja ma służyć pogłębieniu i nawiązaniu współpracy pomiędzy organizacjami wsparcia, wymianie doświadczeń i informacji, wyłanianiu partnerstw, a także większej synergii działań. Wiedza płynąca z badania jest niezbędna, aby podjąć wewnętrzną współpracę organizacji infrastrukturalnych, w miarę możliwości skoordynować ich działania i dostosować ofertę do potrzeb zmieniającego się sektora obywatelskiego w województwie.

Przedsięwzięcie zostało realizowane poprzez:

- badanie ankietowe skierowane do organizacji tworzących infrastrukturę wsparcia, zarówno w sposób stały, jak i incydentalny lub dodatkowy;
- wywiad grupowy w ramach „grupy roboczej” organizacji infrastrukturalnych.

Badanie ankietowe zrealizowano w okresie od marca do maja 2026 roku poprzez formularz online. Ogłoszenie zamieszczono na profilu Facebook Stowarzyszenia ESWIP, a także rozsyłano drogą elektroniczną do organizacji pozarządowych w województwie warmińsko-mazurskim.

Wywiad grupowy przeprowadzono w dniu 11 lutego 2026 roku w formule spotkania online. Wzięło w nim udział 10 osób.

2. Wyniki badania ankietowego

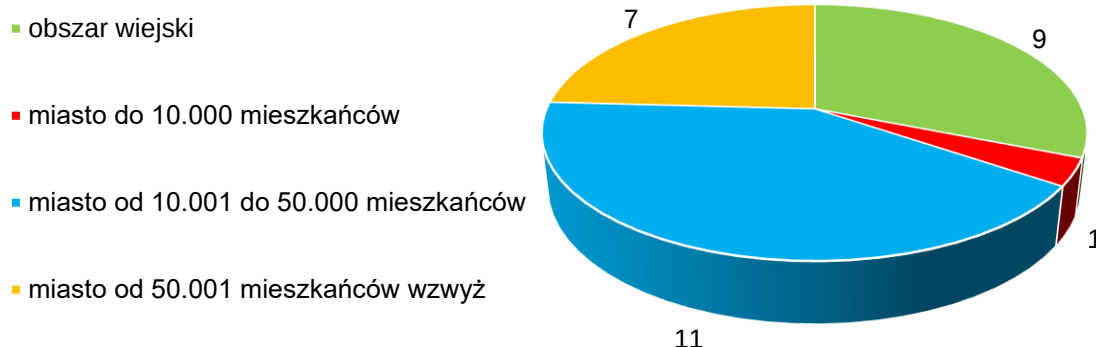
2.1. Charakterystyka respondentów

W badaniu ankietowym wzięło udział 28 organizacji pozarządowych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Były to następujące podmioty (kolejność przypadkowa):

- 1) Stowarzyszenie Adelfi,
- 2) Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Południowa Warmia”,
- 3) Fundacja Rozwoju Regionu Łukta,
- 4) Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych,
- 5) Fundacja Rozwoju Ziemi Oleckiej,
- 6) Bank Żywności w Olsztynie,
- 7) Stowarzyszenie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Obywatelskich,
- 8) Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych,
- 9) Koło gospodyń wiejskich LASKI z Baranówki,
- 10) Stowarzyszenie Kobiety Warmii i Mazur,
- 11) Stowarzyszenie „Przystań”,
- 12) Stowarzyszenie na Rzecz Chorych z Chorobą Nowotworową „Promyk” w Giżycku,
- 13) Stowarzyszenie na rzecz osób z autyzmem Impuls w Ełku,
- 14) Warmińsko Mazurski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Olsztynie,
- 15) Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Wielkie Jeziora Mazurskie”,
- 16) Stowarzyszenie „Wiatraki Mazur”,
- 17) Fundacja Innowacja,
- 18) Stowarzyszenie Teraz My,
- 19) Fundacja Inicjatyw Krajobrazowych Wybudowania,
- 20) Stowarzyszenie GLADIUS,
- 21) Mrągowskie Stowarzyszenie Rowerowe,
- 22) Stowarzyszenie Oświatowo-Edukacyjne „Przyjaciele Nauki na Warmii” LPG-WARM,
- 23) Ostródzkie Towarzystwo „Amazonki”,
- 24) Związek Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich,
- 25) Nidzicki Uniwersytet III Wieku „Młodzi Duchem”,
- 26) Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich,
- 27) Fundacja Candelaria,
- 28) Stowarzyszenie (*nie określono nazwy*).

Spośród organizacji, które wzięły udział w badaniu 11 ma swoją siedzibę w mieście od 10.001 do 50.000 mieszkańców, 9 na obszarach wiejskich, 7 w miastach od 50.001 mieszkańców wzwyż, a 1 – w mieście do 10.000 mieszkańców.

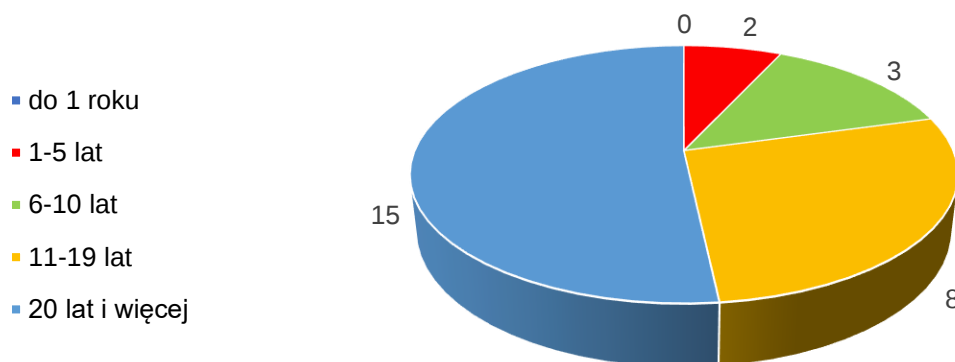
Wykres 1. Respondenci według siedziby organizacji

Źródło: badanie ankietowe.

Biorąc pod uwagę wiek organizacji najliczniej reprezentowaną grupą w badaniu były organizacje funkcjonujące co najmniej 20 lat (15 organizacji). W dalszej kolejności były to podmioty istniejące od 11 do 19 lat (8), od 6 do 10 lat (3) i od roku do 5 lat (2). W badaniu nie wzięła udziału żadna organizacja funkcjonująca krócej niż rok.

Wykres 2. Respondenci według wieku organizacji

Źródło: badanie ankietowe.

Spośród podmiotów, które wzięły udział w badaniu, 24 deklarują, że wsparcie organizacji pozarządowych jest wpisane w ich statut, a 15 ma takie zapisy w swoich strategiach lub planach rozwoju. Wsparcie trzeciego sektora w sposób stały deklaruje aktualnie 12 organizacji, tj.

- Stowarzyszenie Adelfi,
- Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Południowa Warmia”,

- Stowarzyszenie „Przystań”,
- Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie „Wiatraki Mazur”,
- Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych,
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Wielkie Jeziora Mazurskie”,
- Bank Żywności w Olsztynie,
- Związek Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich,
- Fundacja Rozwoju Ziemi Oleckiej,
- Stowarzyszenie Teraz My,
- Stowarzyszenie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Obywatelskich.

Wsparcie na rzecz innych podmiotów trzeciego sektora w sposób incydentalny zadeklarowało również 12 podmiotów, tj.:

- Koło gospodyń wiejskich LASKI z Baranówki,
- Stowarzyszenie Kobiety Warmii i Mazur,
- Stowarzyszenie na rzecz osób z autyzmem Impuls w Ełku,
- Fundacja Inicjatyw Krajobrazowych Wybudowania,
- Stowarzyszenie GLADIUS,
- Stowarzyszenie Oświatowo-Edukacyjne „Przyjaciele Nauki na Warmii” LPG-WARM,
- Fundacja Innowacja,
- Ostródzkie Towarzystwo „Amazonki”,
- Nidzicki Uniwersytet III Wieku „Młodzi Duchem”,
- Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich,
- Fundacja Candelaria,
- Stowarzyszenie *(nie określono nazwy)*.

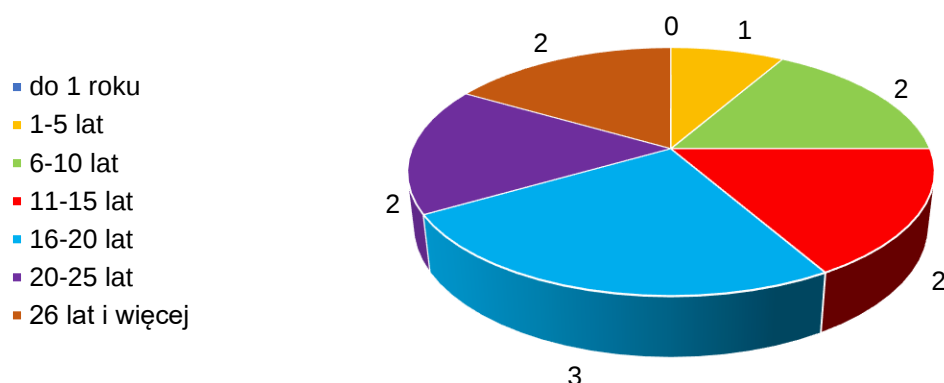
Pozostali respondenci (4) wskazali, że nie prowadzą tego typu działań.

2.2. Działalność organizacji infrastrukturalnych

W tej części analizie zostaną poddane zasoby infrastruktury wsparcia, tworzone w sposób stały, na podstawie deklaracji zawartych w ankietach. Należy mieć jednak na uwadze, że część organizacji, które do tej infrastruktury również można zaliczyć, nie wypełniła ankiety, więc analiza ma charakter pogładowy.

Organizacje infrastrukturalne biorące udział w badaniu deklarują dość zróżnicowany czas świadczenia usług na rzecz trzeciego sektora.

Wykres 3. Okres świadczenia usług wsparcia organizacjom pozarządowym

Źródło: badanie ankietowe.

W świetle uzyskanych deklaracji 7 organizacji realizuje usługi wsparcia przez okres od 16 lat wzwyż, przy czym 2 organizacje robią to dłużej niż 25 lat. W dalszej kolejności 2 organizacje realizują wsparcie w okresie mieszczącym się w przedziale 11-15 lat i również 2 organizacje – 6-10 lat. Tylko jedna organizacja zadeklarowała okres 1-5 lat.

Działania podejmowane przez organizacje infrastrukturalne w sześciu przypadkach obejmują obszar województwa, aczkolwiek należy mieć na uwadze, że mają one charakter nierzadko również krajowy oraz ponadnarodowy. Pozostałe organizacje deklarują zasięg jednego lub kilku powiatów, subregionu lub obszar działania LGD.

Spośród badanych podmiotów infrastrukturalnych w ostatnich 12 miesiącach przed badaniem:

- 4 podmioty prowadziły Centrum Organizacji Pozarządowych,
- 3 podmioty prowadziły/współprowadziły Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej,
- 2 podmioty prowadziły Ośrodek Wolontariatu,
- 5 podmiotów prowadziło Inkubator / Ośrodek lub inną zorganizowaną strukturę obejmującą minimum 3 formy wsparcia organizacji pozarządowych.

Aktualnie 2 podmioty deklarują prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych, a 1 podmiot – Centrum Wolontariatu w formie zadania publicznego zleconego przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Działania wspierające trzeci sektor podejmowane przez organizacje infrastrukturalne to w szczególności różnego rodzaju doradztwo, na które wskazało 11 organizacji, biorąc pod uwagę działalność w ciągu ostatnich 5 lat, a także informowanie o konkursach i ważnych wydarzeniach (11), szkolenia dla przedstawicieli organizacji (10), animacja (9), promocja działań organizacji (9), spotkania sieciujące (9),

udostępnianie pomieszczeń i terenu na działania organizacji (8), przekazywanie sprzętu, wyposażenia lub innych dóbr materialnych (7) oraz udzielanie dotacji (6).

Tabela 1. Realizacja działań wspierających inne organizacje pozarządowe w ostatnich 12 miesiącach i 5 latach

Wyszczególnienie	12 miesięcy	5 lat
szkolenia dla przedstawicieli organizacji	10	10
animacja	9	9
doradztwo (np. prawne, księgowe, marketingowe)	11	11
organizacja spotkań sieciujących organizacje	8	9
udostępnianie pomieszczeń/terenu na działania organizacji	7	8
informowanie o konkursach i wydarzeniach ważnych dla organizacji	10	11
udzielanie dotacji	6	6
udzielanie pożyczek	0	0
przekazanie sprzętu, wyposażenia lub innych dóbr materialnych	6	7
promocja działań organizacji pozarządowych	9	9
nie realizowaliśmy w tym czasie działań wspierających sektor pozarządowy	0	0

Źródło: badanie ankietowe.

Struktura działań wspierających realizowanych przez podmioty, które wzięły udział w badaniu, jest taka sama zarówno w przypadku analizy ostatnich 12 miesięcy, jak i ostatnich 5 lat poprzedzających badanie. Może to sugerować ugruntowany i stały charakter podejmowanych działań.

O skali prowadzonej działalności może świadczyć liczba organizacji pozarządowych wspartych przez podmioty infrastrukturalne. Zarówno w ciągu ostatnich 12 miesięcy, jak i 5 lat wszystkie podmioty infrastrukturalne objęły wsparciem łącznie po co najmniej 11 organizacji, przy czym od 50 organizacji wzwyż wsparło w ostatnim roku 6 podmiotów, a w ostatnich 5 latach 8 podmiotów.

Tabela 2. Liczba wspartych organizacji pozarządowych w ostatnich 12 miesiącach i 5 latach

Wyszczególnienie	12 miesięcy	5 lat
Żadna	0	0
1-10 organizacji	0	0
11-29 organizacji	5	2
30-49 organizacji	1	2
50-99 organizacji	4	3
100 i więcej organizacji	2	5

Źródło: badanie ankietowe.

Spośród badanych organizacji deklarujących się jako infrastrukturalne, 11 świadczy usługi wsparcia całkowicie bezpłatnie, natomiast jedna wskazuje na częściową odpłatność, w postaci np. pokrycia kosztów materiałów.

Organizacje wspierające, podobnie jak organizacje, którym pomagają, mogą borykać się z barierami i trudnościami w swojej działalności. Respondenci wskazywali w tym zakresie najczęściej na brak stabilności finansowania kadry oraz na oparcie działalności na projektowych źródłach finansowania (po 11), a następnie na wypalenie zawodowe pracowników (8), trudności w pozyskaniu specjalistycznej kadry (4), brak lub niewystarczający przepływ informacji między innymi podmiotami wspierającymi (3). Ponadto 2 osoby zauważają niską aktywność i zainteresowanie ze strony lokalnych NGO, a 1 osoba trudności w dotarciu z informacją do organizacji.

Tabela 3. Bariery i trudności, z jakimi borykają się organizacje wspierające

Wyszczególnienie	Liczba
Brak stabilnego finansowania kadry	11
Niska aktywność i zainteresowanie ze strony lokalnych NGO	2
Trudności w dotarciu z informacją do organizacji	1
Brak lub niewystarczający przepływ informacji między innymi podmiotami wspierającymi	3
Oparcie działalności na projektowych źródłach finansowania	11
Wypalenie zawodowe pracowników	8
Trudności w pozyskaniu specjalistycznej kadry	4
Nie doświadczamy żadnych trudności	0

Źródło: badanie ankietowe.

Przedstawiciele podmiotów infrastrukturalnych zauważają potrzebę współpracy z innymi tego typu organizacjami. Wszystkie osoby wskazały na konieczność współpracy poprzez wymianę ekspertów, doradców i trenerów (12), a po 11 osób – na partnerstwa w realizacji przedsięwzięć wspierających NGO oraz wspólne organizowanie konferencji, szkoleń, itp. W dalszej kolejności 9 osób widzi potrzebę regularnych spotkań sieciujących i wymiany informacji, a 6 osób – potrzebę synchronizacji kalendarzy wydarzeń.

Tabela 4. Potrzeba współpracy z innymi organizacjami infrastrukturalnymi w województwie

Wyszczególnienie	Liczba
Synchronizacja kalendarzy wydarzeń	6
Regularne spotkania sieciujące i wymiana doświadczeń	9
Współpraca poprzez wymianę ekspertów, doradców, trenerów	12
Partnerstwa w realizacji przedsięwzięć wspierających NGO	11
Wspólna organizacja konferencji, szkoleń itp.	11
Nie widzimy potrzeby współpracy	0

Źródło: badanie ankietowe.

W obszarze rzecznictwa przedstawiciele wszystkich podmiotów infrastrukturalnych zadeklarowali, że są w stanie poświęcić czas na spotkania i rozmowy dotyczące wspierania sektora pozarządowego, np. na spotkania z władzami gmin, radami czy innymi organizacjami. Aż 10 osób deklaruje, że ich organizacja reprezentuje inne organizacje w ciałach rzeczniczych, takich jak np. Rada Działalności Pożytku Publicznego czy Rada Sportu, na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym.

Przedstawiciele organizacji infrastrukturalnych zauważają nadal dużą potrzebę realizacji działań wspierających trzeci sektor. Bardzo duże lub duże zapotrzebowanie w tym zakresie widzą w obszarach: informacyjnym (12), finansowym (12), doradczym (11), materialnym (11) oraz rzeczniczym (11).

Wśród refleksji respondentów istotny okazał się temat współpracy pomiędzy organizacjami:

Brak synergii pomiędzy działaniami ngo na tym samym obszarze, dublowanie działań, brak łączenia i wykorzystywania zasobów lokalnych ngo w działaniach dużych organizacji, w dużych projektach.

Mam wrażenie, że wiele organizacji pozornie współpracuje, część z kolei nie widzi potrzeby współpracy, ale chętnie przyjmuje pomoc. Temat współpracy to bardzo obszerny temat...

Brakuje sieci współpracy organizacji wsparcia, wymiany informacji i doświadczeń, określenia specjalizacji, efektywna współpraca da efekt synergii, działania będą bardziej skuteczne, mniej obciążające finansowo i czasowo

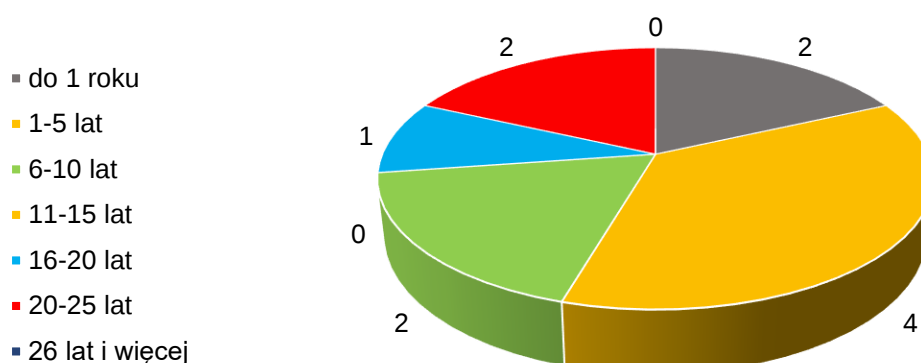
Według mnie infrastruktura wsparcia organizacji jest wystarczająca natomiast te organizacje, które realizują projekty z funduszy unijnych i krajowych potrzebują wsparcia finansowego np. w postaci nieoprocentowanych pożyczek na wkład własny. Niezbędne są środki finansowe ze strony samorządu województwa lub samorządów, na terenie których funkcjonują instytucje wsparcia NGO np. Centrum Animacji Społecznej (...) czy też Centrum Organizacji Pozarządowych, Centrum Wolontariatu gwarantujące stabilne funkcjonowanie tych ośrodków, a nie uzależnienie od możliwości pozyskania środków w ramach konkursów (NOWE FIO, PROO, FERS, FEWiM itp.) bo z tym bywa różnie.

2.3. Wsparcie incydentalne

W tej części analizie zostały poddane zasoby, które wspierają sektor w sposób incydentalny. Należy mieć jednak na uwadze, że takich organizacji w regionie jest więcej, natomiast przedstawione tu wyniki opierają się tylko na wypełnionych ankietach i mają charakter poglądowy.

Organizacje biorące udział w badaniu deklarują dość zróżnicowany czas świadczenia usług na rzecz trzeciego sektora.

Wykres 4. Okres świadczenia usług wsparcia organizacjom pozarządowym

Źródło: badanie ankietowe.

W świetle uzyskanych deklaracji 4 organizacje realizują wsparcie od 1 do 5 lat. W dalszej kolejności 2 organizacje robią to w okresie mieszczącym się w przedziale 6-10 lat i również po 2 organizacje – do roku i 20-25 lat. Działania podejmowane przez te podmioty najczęściej obejmują obszar gminy, w której mają siedzibę, na co wskazało 6 respondentów, natomiast po 2 osoby deklarują działanie na obszarze powiatu lub subregionu.

Spośród badanych organizacji realizujących wsparcie trzeciego sektora w sposób incydentalny żadna nie prowadziła w ciągu ostatniego roku ustrukturyzowanej formy wsparcia, takiej jak np. Centrum Organizacji Pozarządowych, Centrum Wolontariatu czy Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej.

Działania wspierające trzeci sektor podejmowane przez organizacje to w szczególności informowanie o konkursach i ważnych wydarzeniach, animacja, promocja działań organizacji pozarządowych, a w mniejszym stopniu szkolenia, organizacja spotkań sieciujących, udostępnianie pomieszczeń czy przekazywanie sprzętu lub pomieszczeń. Organizacje te raczej nie świadczą usług doradczych ani nie udzielają dotacji.

Tabela 5. Realizacja działań wspierających inne organizacje pozarządowe w ostatnich 12 miesiącach i 5 latach

Wyszczególnienie	12 miesięcy	5 lat
szkolenia dla przedstawicieli organizacji	3	4
animacja	5	5
doradztwo (np. prawne, księgowe, marketingowe)	0	1
organizacja spotkań sieciujących organizacje	1	3
udostępnianie pomieszczeń/terenu na działania organizacji	2	2
informowanie o konkursach i wydarzeniach ważnych dla organizacji	9	8

udzielanie dotacji	0	0
udzielanie pożyczek	0	0
przekazanie sprzętu, wyposażenia lub innych dóbr materialnych	1	1
promocja działań organizacji pozarządowych	7	5
nie realizowaliśmy w tym czasie działań wspierających sektor pozarządowy	2	0

Źródło: badanie ankietowe.

O skali prowadzonej działalności może świadczyć liczba wspieranych organizacji pozarządowych. W świetle uzyskanych wyników badania w ciągu ostatnich 12 miesięcy wszystkie organizacje udzieliły wsparcia nie więcej niż 10 organizacjom, natomiast w ostatnich 5 latach w 9 przypadkach było to do 10 podmiotów, a 3 osoby zadeklarowały od 11 do 29 podmiotów.

Spośród badanych organizacji 11 świadczy usługi wsparcia całkowicie bezpłatnie, natomiast jedna wskazuje na częściową odpłatność, w postaci np. pokrycia kosztów materiałów.

Organizacje wspierające, podobnie jak organizacje, którym pomagają, mogą borykać się z barierami i trudnościami w swojej działalności. Respondenci wskazywali w tym zakresie najczęściej na brak stabilności finansowania kadry (5) oraz na oparcie działalności na projektowych źródłach finansowania (4), a następnie na wypalenie zawodowe pracowników (3) oraz niską aktywność i zainteresowanie ze strony lokalnych NGO. Po 1 osobie wskazało na trudności w dotarciu z informacją do organizacji oraz na brak lub niewystarczający przepływ informacji między innymi podmiotami wspierającymi.

Tabela 6. Bariery i trudności, z jakimi borykają się organizacje wspierające

Wyszczególnienie	Liczba
Brak stabilnego finansowania kadry	5
Niska aktywność i zainteresowanie ze strony lokalnych NGO	3
Trudności w dotarciu z informacją do organizacji	1
Brak lub niewystarczający przepływ informacji między innymi podmiotami wspierającymi	1
Oparcie działalności na projektowych źródłach finansowania	4
Wypalenie zawodowe pracowników	3
Trudności w pozyskaniu specjalistycznej kadry	0
Nie doświadczamy żadnych trudności	0

Źródło: badanie ankietowe.

Przedstawiciele podmiotów wspierających zauważają potrzebę współpracy z innymi tego typu organizacjami. Spośród respondentów 7 osób wskazało na potrzebę wspólnej organizacji konferencji, szkoleń itp., 6 osób na partnerstwa w realizacji

przedsięwzięć wspierających NGO, synchronizację kalendarzy wydarzeń (5), regularne spotkania sieciujące i wymianę doświadczeń (5) oraz na konieczność współpracy poprzez wymianę ekspertów, doradców i trenerów (4).

Tabela 7. Potrzeba współpracy z innymi organizacjami infrastrukturalnymi w województwie

Wyszczególnienie	Liczba
Synchronizacja kalendarzy wydarzeń	5
Regularne spotkania sieciujące i wymiana doświadczeń	5
Współpraca poprzez wymianę ekspertów, doradców, trenerów	4
Partnerstwa w realizacji przedsięwzięć wspierających NGO	6
Wspólna organizacja konferencji, szkoleń itp.	7
Nie widzimy potrzeby współpracy	0

Źródło: badanie ankietowe.

W obszarze rzecznictwa przedstawiciele 8 podmiotów zadeklarowali, że są w stanie poświęcić czas na spotkania i rozmowy dotyczące wspierania sektora pozarządowego, np. na spotkania z władzami gmin, radami czy innymi organizacjami, a 4 osoby nie wyraziły swojego zdania w tym temacie. Pięć osób deklaruje, że ich organizacja reprezentuje inne organizacje w ciałach rzeczniczych, takich jak np. Rada Działalności Pożytku Publicznego czy Rada Sportu, na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym.

Przedstawiciele organizacji zauważają nadal dużą potrzebę realizacji działań wspierających trzeci sektor. Bardzo duże lub duże zapotrzebowanie w tym zakresie widzą w obszarach: informacyjnym (10), finansowym (11), doradczym (9), materialnym (10) oraz rzeczniczym (8).

Temat współpracy pojawił się też w refleksji respondenta/respondentki:

Niestety nadal ngo traktują się jak konkurencja, nie ma wypracowanych zasad współpracy, brak zakresu wykonywanych usług, przydałby się katalog, brak wzajemnej promocji

Podsumowanie

Główny cel badania stanowiła *inwentaryzacja zasobów infrastruktury wsparcia, tworzonej przez organizacje pozarządowe funkcjonujące w województwie warmińsko-mazurskim*. Potrzeba jego przeprowadzenia wynikała z doświadczeń organizacji infrastrukturalnych oraz samorządu województwa, w tym w obszarze realizacji wieloletniego programu współpracy.

Samo badanie okazało się dużym wyzwaniem – dotyczyło ono współpracy i synergii działań w trzecim sektorze, a osiągnięcie jej już na poziomie badawczym było bardzo trudne. Świadczy o tym liczba osób zaangażowanych w badanie, tj. respondentów, którzy wypełnili ankiety, osób uczestniczących w wywiadzie, a także podmiotów chętnych do nawiązania trwałej i długofalowej współpracy. W efekcie badanie przeprowadzono na dość niedużej grupie podmiotów, spośród których około połowa to organizacje definiujące się jako infrastrukturalne i tyle samo to organizacje wspierające trzeci sektor w sposób incydentalny. Wyniki tego badania nie mają charakteru reprezentatywnego, mogą jedynie w sposób poglądowy wskazywać pewne tendencje. Przede wszystkim jednak mogą stać się przyczynkiem do dyskusji nad tym, jak współpracować, jak osiągnąć synergię działań oraz co zmienić w funkcjonowaniu infrastruktury wsparcia, aby realizować je skuteczniej i efektywniej.

Stale zasoby infrastruktury wsparcia tworzą organizacje, które mają już ugruntowaną pozycję w trzecim sektorze i od lat w sposób stały wspierają inne podmioty, w tym poprzez prowadzenie zorganizowanych struktur takich jak OWES czy COP. Wsparcie, które realizują, jest zróżnicowane i w miarę możliwości dostosowywane do potrzeb sektora. Organizacje te śledzą trendy, mają wiedzę o możliwościach pozyskania dofinansowania na swoje działania i działania podmiotów wspieranych, udostępniają swoje zasoby kadrowe, rzeczowe, materialne i inne, organizacjom, które nimi nie dysponują. Są to organizacje, które chętnie podejmują się działań rzeczniczych, reprezentują sektor i jego interesy na różnych szczeblach. Tworzą przestrzeń wymiany doświadczeń, gromadzą informacje o potrzebach, inicjują przedsięwzięcia edukacyjne, sieciujące i wzmacniające inne organizacje. Współpraca jest postrzegana przez organizacje infrastrukturalne jako istotny aspekt i specyfika infrastruktury wsparcia, widzą też potrzebę jej wzmocnienia w obszarach związanych z usługami wymagającymi zaangażowania specjalistów, partnerstwami, organizacją wydarzeń czy sieciowaniem w obrębie sektora. Same też borykają się z trudnościami wynikającymi z brakiem stabilnego finansowania kadry oraz oparciem działalności na projektach. Istotnym problemem staje się też wypalenie zawodowe pracowników.

Zasoby incydentalne tworzą organizacje, które wspierają inne podmioty jako jeden z obszarów swojej działalności, w sposób nieustrukturyzowany i okazjonalnie. Skala ich działalności ma najczęściej nieduży charakter, a ich zaangażowanie realizowane jest głównie w wymiarze lokalnym. Usługi przez nie realizowane mają najczęściej „miękki” charakter – są to szkolenia, działania animacyjne czy informacyjno-promocyjne. Bariery i trudności doświadczane przez organizacje wspierające

incydentalnie są takie same, jak w przypadku organizacji infrastrukturalnych – koncentrują się na braku stabilnego finansowania, oparciu działalności na projektach oraz wypaleniu zawodowym pracowników.

Współpraca stanowi nieodzowny aspekt funkcjonowania infrastruktury wsparcia trzeciego sektora. Organizacje ją tworzące realizują usługi wsparcia, których wspólnym mianownikiem jest wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych. Każda z nich ma jednak inną specyfikę działalności, tworzy inne rodzaje struktur, kładzie nacisk na różne aspekty potencjału bądź na inne obszary funkcjonowania organizacji. Kompleksowość i efektywność realizowanego wsparcia, przy założeniu, że organizacje infrastrukturalne nie traktują siebie jako konkurencji, tylko jako partnerów, wymaga synergii, wymiany informacji, partnerstw i poczucia współodpowiedzialności za wspólny cel. Z badania wynika, że aspekt współpracy wymaga dopracowania. Pomimo podejmowanych wspólnych inicjatyw nadal dostrzegana jest niewystarczająca synergia.

Wśród organizacji infrastrukturalnych widoczna jest duża świadomość potrzeby reprezentacji trzeciego sektora i rzecznictwa jego interesów nie tylko na szczeblu lokalnym, ale również regionalnym i krajowym.

Inwentaryzacja zasobów stanowiąca cel niniejszego badania, pomimo niedużej jego skali, służy pogłębieniu i nawiązaniu współpracy pomiędzy organizacjami wsparcia, wymianie doświadczeń i informacji, wyłanianiu partnerstw, a także większej synergii działań. Niejako obok procesu badawczego miały miejsce działania ukierunkowane na powstanie porozumienia organizacji infrastrukturalnych, a ich zwieńczenie stanowiło spotkanie Regionalnego Panelu Ekspertów, na którym podsumowano podjęte działania.